

Algemene Beschouwing fractie D66 Hillegom – Kadernota 2026-2029

Geachte voorzitter, leden van het college en andere toehoorders,

Namens mijn fractie heb ik onze beschouwing op de Kadernota opgebouwd rond vijf hoofdstukken. Graag neem ik u mee in onze overwegingen.

De begroting als strakgespannen touw: geen ruimte om te ademen

Laten we beginnen met het financiële geraamte. De Kadernota stelt voor om fors in te grijpen via het zogeheten "laaghangend fruit". Kortom: maatregelen die relatief eenvoudig zouden zijn en weinig maatschappelijke impact zouden hebben. Maar als je alles plukt wat laag hangt, is de boom kaal. De vraag is dan gerechtvaardigd: blijft de begroting wendbaar genoeg?

Een begroting zonder enige speelruimte is als een schip zonder zeilreserve: het vaart prima bij kalm weer, maar zodra de storm opsteekt (denk aan nieuwe rijksbezuinigingen, cao-stijgingen of onverwachte jeugdzorgkosten) ontstaat acuut een stuurloosheid. De vraag die hier gesteld moet worden: is onze ambtelijke organisatie voldoende uitgerust om structureel op maximale scherpste te varen? Of duwen we haar hiermee over het randje van wat verantwoord is? Een sluitende begroting is een doel, ja. Maar het is nooit een doel op zichzelf. Het is een middel om bestuurlijke ruimte te houden. En die ruimte dreigt met dit pakket verdampt te worden.

Tussen efficiency en uitholling: wat blijft er over van ons welzijnswerk?

Voorzitter,

In de Kadernota lezen we dat de bezuinigingen deels passen in het voornemen om de Maatschappelijke Agenda (MAG) met minder organisaties uit te voeren. Dat zou, aldus het college, leiden tot meer efficiency en dus een bezuinigingsmogelijkheid rechtvaardigen. Maar tussen de regels door klinkt een risico dat we niet mogen negeren.

Bij navraag heeft de wethouder aangegeven te streven naar bundeling van welzijnsfuncties in één brede welzijnsorganisatie. Dat is op zichzelf een begrijpelijke denkrichting, maar het roept wel fundamentele vragen op. Want als de subsidiestroom kleiner wordt én de organisatie-infrastructuur versmalt, dan moet helder zijn wat er behouden blijft aan voorzieningenniveau, en wat er mogelijk sneuvelt.

We roepen de wethouder dan ook op om in dit kader concrete toezeggingen te doen. Niet in abstracte termen als "bundeling" of "efficiency", maar helder en toetsbaar: welke functies blijven bestaan, welke verdwijnen, en welke garanties krijgen onze inwoners dat de ondersteuning waar zij op rekenen (denk hierbij aan ouderencontact, hulp bij schulden, jeugdparticipatie, of mantelzorgondersteuning) niet verdwijnt in een bestuurlijke consolidatieslag?

Want één brede organisatie klinkt overzichtelijk, maar mag geen dekmantel worden voor het sluipenderwijs ontmantelen van het sociale fundament onder onze samenleving.

Geen kosten doorbelasten bij commerciële evenementen: een gemiste kans op evenwicht

In het rapport van Berenschot, dat nota bene als onderlegger diende voor deze Kadernota, treffen we een opvallend stille suggestie aan: het doorbelasten van kosten aan organisatoren

van evenementen met een winstoogmerk. Op pagina 52, om precies te zijn. En dan hebben we het dus nadrukkelijk niet over maatschappelijke organisaties zoals het Oranjecomité of de Harddraaverijvereniging.

Het college laat deze mogelijkheid onbesproken. Maar waarom eigenlijk?

In een tijd waarin we van inwoners en maatschappelijke organisaties vragen om 'mee te denken' en 'hun steentje bij te dragen', zou het logisch zijn om commerciële organisatoren, die uit evenementen ook inkomsten halen, te vragen een evenredig deel van de lasten te dragen. Niemand zegt dat bloemencorso's of dorpsfeesten hun charme moeten verliezen. Integendeel zouden wij zeggen! Maar het gaat hier om evenwicht. En dat is hier zoek.

Het ontbreken van deze maatregel roept het beeld op van een gemeente die wél bezuinigt en efficiencyverbeteringen beoogt op het vlak van welzijnswerk, maar commerciële partners buiten schot houdt. Dat schaadt de geloofwaardigheid van ons financiële verhaal.

Stichting Ondernemend Hillegom: wederkerigheid in balans brengen

Dan voorzitter, nog een gemiste kans op balans.

Op pagina 53 van het Berenschot-rapport lezen we over de mogelijkheid om de structurele gemeentelijke bijdrage aan Stichting Ondernemend Hillegom, dat onder andere een voortzetting is van Stichting Hillegom Marketing, af te bouwen. De bedragen die in het rapport genoemd worden zijn intussen achterhaald, want de gemeente draagt inmiddels **€ 85.000** per jaar bij, exclusief eerdere incidentele impulsen.

Vijf jaar geleden fronste deze raad de wenkbrauwen toen zij vlak voor de feestdagen **€ 45.000** moest vrijmaken voor sfeerverlichting in het centrum. Inmiddels is er weliswaar een convenant gesloten, maar het ondernemersfonds dat al in 2023 in de steigers stond, is nog altijd niet operationeel en of hier plannen voor bestaan is niet bekend gemaakt.

Voorzitter, wij zijn trots op onze ondernemers. Zij zorgen voor levendigheid, werkgelegenheid en reuring in het dorp. Maar partnerschap is gebaseerd op wederkerigheid. En op dit moment lijkt de portemonnee vooral aan één kant open te staan. Zeker in tijden van bezuinigingen moeten we ook hier het gesprek aandurven: wat is redelijk, wat is nodig, en wat mag van de andere kant worden verwacht? Laten we de last verdelen en samen met Ondernemend Hillegom kiezen voor een rechtvaardige koers en daarmee recht doet aan de voorzienbare financiële positie van de gemeente Hillegom.

En over onze ondernemers gesproken; in de Kadernota wordt voorgesteld de OZB voor eigenaars en gebruikers van niet-woningen in drie jaar tijd te laten groeien naar een hoger niveau – een fors hoger niveau kunnen we gerust concluderen. Van het college ontvangen we graag een reflectie op de effecten van de deze belastingverhoging op met name kleine ondernemers en maatschappelijke organisaties. Hoe gaat het college dit monitoren? En is er ruimte voor een passende tegemoetkoming?

Vastgoed als strategisch instrument: de casus Henri Dunantplein

Voorzitter,

Bij strategisch financieel beleid hoort ook vastgoedbeleid. En ook hier blijft een opvallende mogelijkheid onbesproken. Berenschot noemt het expliciet: het afstoten van de parkeergarage aan het Henri Dunantplein. Een besparing van bijna € 65.000 per jaar.

Dat is geen symbolisch bedrag — en ook geen onlogisch voorstel, gezien de huidige planvorming in het gebied. De gemeente is logischerwijs voornemens haar vastgoedpositie hier op termijn weer af te bouwen. Vastgoedbezit is immers geen kerntaak van de overheid. Waarom zou deze garage dan buiten beeld blijven? Zeker als er creatieve oplossingen mogelijk zijn, zoals het realiseren van een commerciële invulling met parkeerfunctie op het dak, zoals we kennen van supermarkt Albert Heijn in het Blokhuis in Lisse. De bestaande verouderde parkeergarage is tenslotte een kansrijke ontwikkellocatie voor een succesvolle combinatie tussen winkelen, wonen en parkeren.

Voorzitter, een gemeente moet met haar vastgoed omgaan zoals een tuinman met zijn gereedschap: gericht, strategisch, en met oog op de seizoenen die komen gaan. Gezien de in oktober vastgestelde visie missen we de vooruitziende blik op dit punt.

Bibliotheekmiddelen achterhouden: een juridisch en inhoudelijk risico

Tot slot voorzitter,

We willen stilstaan bij een stil maar veelzeggend besluit in deze Kadernota: het niet toekennen van de taakmutatie voor de bibliotheek. Een bedrag van **€ 100.000** in 2026, bedoeld vanuit het Rijk om bibliotheken te versterken nu zij vanaf dit jaar een wettelijke basisvoorziening zijn. Wat zijn de gevolgen van deze keuze? In de Kadernota ontbreekt enige vorm van duiding. Wordt hiermee de deur geopend naar versoering? Verminderde openstelling? Minder personeel of collectie?

En hoe verhoudt deze keuze zich tot plannen die binnen Hillegom in de lucht hangen voor een opwaardering en herpositionering van de bibliotheek, bijvoorbeeld in combinatie met horeca of als centrale ontmoetingsplek? Door deze middelen niet toe te kennen, ondergraven we misschien wel ónze eigen ambities. En bovendien: juridisch staat het op gespannen voet met de bedoeling van de landelijke wetgever.

Tot besluit

Voorzitter,

Deze Kadernota biedt rust, maar geen richting. Stabiliteit, maar geen visie. Ze houdt ons boven water, maar laat na om echt koers te zetten.

De keuzes die zijn voorgesteld lijken op papier doordacht, maar missen op cruciale punten nuance, evenwicht en maatschappelijke gevoeligheid. Tegelijkertijd blijven zojuist besproken kansrijke, haalbare alternatieven volledig buiten beeld.

Namens de fractie van D66 bedank ik u voor uw aandacht.